

Warszawa, dnia czwartek, 6 listopada 2025 r.

Poz. 93

**DECYZJA NR 348
KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI**

z dnia 3 listopada 2025 r.

w sprawie programu doskonalenia zawodowego centralnego prowadzonego w formie kursu specjalistycznego dla kandydatów na przewodników i przewodników psów służbowych kategorii tropiącej osoby według założeń mantrailingu poziom I

Na podstawie art. 34h ust. 5 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2025 r. poz. 636, 718 i 1366) postanawia się, co następuje:

§ 1. Określa się program doskonalenia zawodowego centralnego prowadzonego w formie kursu specjalistycznego dla kandydatów na przewodników i przewodników psów służbowych kategorii tropiącej osoby według założeń mantrailingu poziom I, stanowiący załącznik do decyzji.

§ 2. Realizację kursu, o którym mowa w § 1, powierza się Centrum Szkolenia Policji w Legionowie.

§ 3. Kursy specjalistyczne dla przewodników psów tropiących osoby według założeń mantrailingu - poziom I, rozpoczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej decyzji, kontynuuje się na podstawie programu obowiązującego w dniu ich rozpoczęcia.

§ 4. Decyzja wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Komendant Główny Policji

gen. insp. Marek BOROŃ

Załącznik do decyzji nr 348
Komendanta Głównego Policji
z dnia 3 listopada 2025 r.

**PROGRAM DOSKONALENIA ZAWODOWEGO CENTRALNEGO
PROWADZONEGO W FORMIE KURSU SPECJALISTYCZNEGO
DLA KANDYDATÓW NA PRZEWODNIKÓW I PRZEWODNIKÓW PSÓW SŁUŻBOWYCH
KATEGORII TROPIĄCEJ OSOBY WEDŁUG ZAŁOŻEŃ MANTRAILINGU**

POZIOM I

SPIS TREŚCI**I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE**

1. Nazwa kursu
2. Cel kursu
3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs
4. System prowadzenia kursu
5. Czas trwania kursu
6. Liczebność grupy szkoleniowej
7. Warunki niezbędne do realizacji zajęć i osiągnięcia celów kształcenia, w tym lista wyposażenia dydaktycznego
8. Zakres tematyczny oraz system oceniania
9. Forma zakończenia kursu

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

1. Nazwa kursu

Kurs specjalistyczny dla kandydatów na przewodników i przewodników psów służbowych kategorii tropiącej osoby według założeń mantrailingu poziom I, zwany dalej „kursem”.

2. Cel kursu

Celem kursu jest przygotowanie zespołu (przewodnik wraz z psem służbowym) do realizacji zadania związanego ze szkoleniem psa służbowego kategorii tropiącej osoby według założeń mantrailingu, w zakresie: przyzwyczajania psa służbowego do kandydata na przewodnika, przewodnika, socjalizacji szczeniąt, nauki podążania psa służbowego za indywidualnym zapachem człowieka, nauki koncentracji psa służbowego podczas pracy na ścieżce zapachowej, wytworzenia odruchu u psa służbowego do podjęcia zapachu konkretnej osoby i jej odpowiedniego oznaczenia, treningu tzw. więzi z ofiarą, wytworzenia silnej relacji osoba poszukiwana – pies służbowy, nauki podejmowania przez psa służbowego zapachu osoby.

Po zakończeniu 6-miesięcznego kursu zespoły (przewodnik wraz z psem służbowym) będą przygotowane do dalszego doskonalenia zawodowego centralnego według założeń mantrailingu.

3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs

Na kurs kierowany jest policjant, który:

- złożył w formie pisemnej deklarację przystąpienia do uczestnictwa w kursie,
- spełnia wymagania w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych i stażu służby, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 34 ust. 12 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji niezbędne do mianowania na wybrane stanowisko służbowe,
- przeszedł etap wstępnej kwalifikacji organizowanej przez Centrum Szkolenia Policji w Legionowie,
- posiada aktualne zezwolenie na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym,
- posiada dobry stan zdrowia, potwierdzony aktualnym orzeczeniem lekarskim,
- odznacza się sprawnością fizyczną potwierdzoną zaliczonym testem sprawności fizycznej policjantów, o których mowa w art. 61a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
- posiada co najmniej rozpoczęty program szczepień przeciwko tężcowi, odkleszczowemu zapaleniu opon mózgowych i wścieklźnie lub zapoznał się z kartą oceny ryzyka zawodowego na stanowisku przewodnika psa służbowego.

Z uwagi na potrzebę zakupu psów w wieku szczenięcym oraz specyfikę szkolenia psów służbowych, doboru należy dokonać poza Centralnym doborem psów do użycia w Policji.

4. System prowadzenia kursu

Kurs jest realizowany w systemie stacjonarnym.

5. Czas trwania kursu

Kurs trwa 118 dni szkoleniowych. Liczba godzin lekcyjnych, liczonych w 45-minutowych jednostkach, nie powinna przekraczać 7 godzin dziennie, tj. 35 godzin tygodniowo. W celu zapewnienia 40-godzinnego tygodnia służby pozostały czas pracy policjanta przeznaczony jest na czynności związane z obsługą psa służbowego. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się realizację zajęć w wymiarze przekraczającym 7 godzin w ciągu dnia, przy zachowaniu przepisów wydanych na podstawie art. 33 ust. 6 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji.

Na całkowity wymiar czasu trwania kursu składają się:

Przedsięwzięcia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych
Rozpoczęcie kursu	7
Realizacja treści kształcenia	812
Zakończenie kursu	7
Ogółem:	826 (118 dni szkoleniowych)

6. Liczebność grupy szkoleniowej

Poszczególne treści kształcenia należy realizować w grupach szkoleniowych, których liczebność, z uwagi na cele dydaktyczne zajęć oraz efektywność stosowanych metod dydaktycznych, nie może przekraczać 5 słuchaczy.

7. Warunki niezbędne do realizacji zajęć i osiągnięcia celów kształcenia w tym lista wyposażenia dydaktycznego

Grupa szkoleniowa prowadzona jest przez jednego nauczyciela policyjnego.

Pies służbowy zostaje przydzielony pod opiekę policjantowi biorącemu udział w kursie, nie później niż do czwartego tygodnia od dnia jego rozpoczęcia.

Nauczyciel policyjny, za zgodą kierownika komórki organizacyjnej jednostki szkoleniowej odpowiedzialnej za realizację programu, podczas prowadzenia symulacji bądź ćwiczeń może regulować czasem zajęć w systemie tygodniowym lub dziennym w sposób zapewniający optymalne osiągnięcie zakładanych celów. Kolejność realizacji treści kształcenia może być zmieniana przez prowadzącego zajęcia, w szczególności ze względu na warunki atmosferyczne. Z uwagi na specyfikę służby z psem służbowym kategorii tropiącej osoby według założeń mantrailingu, zajęcia należy realizować o różnych porach doby. W celu przygotowania psa służbowego do pracy w zmiennych warunkach, należy organizować zajęcia wyjazdowe poza teren jednostki szkoleniowej.

Opiekun dydaktyczny kursu prowadzi ciągłą obserwację słuchacza i psa służbowego. Po 12 tygodniach kursu sporządza pisemną ocenę umiejętności słuchacza i ocenę psa służbowego. Z uwagi na specyfikę przedmiotowego doskonalenia zawodowego obejmującego pracę słuchacza z psem, uzyskanie przez słuchacza negatywnej oceny umiejętności słuchacza i psa, wskazuje na brak możliwości przygotowania zespołu – przewodnik wraz z psem, co oznacza, że zakładany w programie cel kursu nie zostanie osiągnięty. Sytuacja ta skutkuje usunięciem z kursu słuchacza, zgodnie z art. 34f ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji. Możliwe jest włączenie w jego miejsce innego słuchacza jednak uwarunkowane jest to cechami psychofizycznymi psa służbowego pozwalającymi na kontynuowanie szkolenia z nowym przewodnikiem.

W przypadku, o którym mowa w art. 145s ust. 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, tj. wystąpienia u psa służbowego stanu chorobowego nierokującego poprawy lub braku postępów w szkoleniu rokujących osiągnięcie odpowiedniego poziomu wyszkolenia zwierzęcia, słuchacza oraz psa usuwa się z kursu.

W ostatnim tygodniu kursu opiekun dydaktyczny sporządza pisemną ocenę umiejętności słuchacza i ocenę psa służbowego. Komisja powołana przez kierownika jednostki szkoleniowej kwalifikuje słuchacza i psa służbowego do dalszego etapu szkolenia psa służbowego.

W przypadku usunięcia z kursu psa służbowego z przyczyn zdrowotnych lub z powodów szkoleniowych, decyzję o ewentualnej wymianie psa służbowego i pozostawieniu słuchacza na kursie, podejmuje komisja powołana przez kierownika jednostki szkoleniowej. Dopuszcza się możliwość uczestnictwa w kursie poziom I, kandydata na przewodnika wraz z psem służbowym, po jego przydzieleniu od innego przewodnika, z którym pies ten ukończył wcześniej 3 poziomy szkolenia. W takim przypadku ukończenie kursu poziom I, uprawniać będzie przewodnika wraz z psem służbowym do przystąpienia do zaliczenia końcowego, na zasadach ujętych w kursie poziom III (opisanych w pkt 9 Założeń organizacyjno-programowych).

Podczas realizacji treści kształcenia, z których wynika potrzeba nawiązania do zasad etyki zawodowej policjanta, praw człowieka i równego traktowania, zakazu dyskryminacji, obowiązku zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym zasad komunikacji z osobami z niepełnosprawnościami oraz tematyki przeciwdziałania korupcji, obowiązkiem każdego nauczyciela policyjnego jest kształtowanie w tym zakresie pożądanych postaw i zachowań. Nauczyciel policyjny podczas realizacji treści kształcenia jest zobowiązany posługiwać się przykładami z praktyki policyjnej oraz orzecznictwa sądów i trybunałów krajowych i międzynarodowych.

Kategoria/nazwa wyposażenia	
1. Wyposażenie indywidualne:	Liczba na osobę
Urządzenia GPS (w postaci zegarków z GPS)*	1 szt.
Przenośny kennel dla psa*	1 szt.
Legowisko dla psa z kordury*	1 szt.
Obroża dla psa*	1 szt.
Szelki do tropienia*	1 szt.
Smycz dla psa*	1 szt.
Linka dla psa typu lonża*	1 szt.
2. Środki dydaktyczne:	Liczba na grupę
Pasty w tubie do nagradzania psów*	240 szt.
Worki strunowe do zabezpieczenia zapachów*	300 szt.
Chusteczki higieniczne bezzapachowe do pobierania zapachów*	100 szt.
Woreczki na psie odchody*	900 szt.
Wyposażenie medyczne (indywidualne)*	1 szt./na zespół
Fantom do nauki resuscytacji - osoba dorosła	1 szt.
Fantom do nauki resuscytacji - dziecko	1 szt.
Fantom do nauki resuscytacji - niemowlę	1 szt.
Defibrylator szkoleniowy	1 szt.
Zestaw do pozoracji ran i urazów	1 szt.
Sztuczna krew do symulacji (płyn/proszek do sporządzenia płynu)	1 litr
Deska ortopedyczna ze stabilizatorem i pasami	1 kpl.
Szyny Kramera	1 zestaw
Staza taktyczna	1 szt.
Kamizelka do nauki postępowania z zadławieniem	1 szt.
Kołnier ortopedyczny dla dorosłych	2 szt.
Kołnier ortopedyczny dla dzieci	1 szt.
Rękawiczki jednorazowe nitrylowe	200
Płyn do dezynfekcji	0,5 l
Opaska elastyczna 8 cm. x 5 m.	2 na osobę
Opaska dziana niejałowa 5 cm. x 4 m.	2 na osobę
Opaska dziana niejałowa 10 cm. x 4 m.	2 na osobę
Chusta trójkątna	5 szt.
Koc ratunkowy termiczny	2 szt.
Fantom psa do nauki resuscytacji	1 szt.

* Wyposażenie dydaktyczne zapewnia jednostka szkoleniowa.

8. Zakres tematyczny oraz system oceniania

Nazwa i charakterystyka bloku zagadnieniowego	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	System oceniania
I. Teoretyczne podstawy szkolenia psów służbowych W ramach bloku zagadnieniowego realizowane są trzy tematy ukierunkowane na kształcenie z zakresu teorii szkolenia psów służbowych, kynologii służbowej oraz taktyk i technik użycia psów służbowych.	50	Po zakończeniu każdego tematu przeprowadzany jest test wiedzy. Ocena z testu wiedzy stanowi ocenę bieżącą. Każda negatywna ocena bieżąca uzyskana w czasie realizacji bloku zagadnieniowego musi być poprawiona na ocenę pozytywną. Słuchacz podlega okresowej ocenie w formie zaliczenia, po zakończeniu realizacji bloku. Zaliczenie następuje na podstawie bieżących ocen uzyskanych z testów wiedzy przeprowadzanych po zakończeniu każdego z tematów. Obowiązuje dwustopniowa skala ocen zal.-nzał.
II. Pierwsza pomoc W ramach bloku zagadnieniowego realizowany jest jeden temat ukierunkowany na doskonalenie umiejętności z zakresu udzielania pierwszej pomocy.	12	Słuchacz podlega ocenianiu bieżącemu w trakcie realizacji bloku zagadnieniowego. Negatywna ocena bieżąca musi być poprawiona na ocenę pozytywną. Słuchacz podlega również ocenianiu okresowemu w formie zaliczenia po zakończeniu realizacji bloku zagadnieniowego. Zaliczenie następuje na podstawie oceny uzyskanej z testu umiejętności. Obowiązuje dwustopniowa skala ocen zal.-nzał.
III. Szkolenie praktyczne psa służbowego W ramach bloku zagadnieniowego realizowany jest jeden temat, ukierunkowany na rozwijanie umiejętności kandydata na przewodnika, przewodnika i psa służbowego kategorii tropiącej osoby według założeń mantrailingu, umożliwiających kontynuację szkolenia psa służbowego w kolejnych jej etapach oraz realizację zadań przewodnika psa służbowego kategorii tropiącej osoby według założeń mantrailingu.	720	Podczas całego bloku zagadnieniowego opiekun dydaktyczny kursu prowadzi ciągłą obserwację słuchacza i psa służbowego. Dwukrotnie sporządzane są pisemne oceny umiejętności słuchacza i oceny psów służbowych. Pierwsza po 12 tygodniach kursu. Druga, w ostatnim tygodniu kursu. Obowiązuje dwustopniowa skala ocen zal.-nzał.
IV. Kształtowanie sprawności fizycznej W ramach bloku zagadnieniowego realizowany jest jeden temat ukierunkowany na rozwijanie umiejętności w zakresie kształtowania zdolności motorycznych słuchacza.	30	Słuchacz podlega ocenianiu bieżącemu w trakcie realizacji bloku zagadnieniowego. Negatywna ocena bieżąca musi być poprawiona na ocenę pozytywną. Słuchacz podlega również ocenianiu okresowemu w formie zaliczenia po zakończeniu realizacji bloku zagadnieniowego. Zaliczenie następuje na podstawie oceny uzyskanej z testu sprawności fizycznej. Obowiązuje dwustopniowa skala ocen zal.-nzał.
Razem	812	

9. Forma zakończenia kursu

Warunkiem ukończenia kursu, jest uzyskanie pozytywnej oceny z każdego bloku zagadnieniowego. Absolwent kursu otrzymuje świadectwo ukończenia doskonalenia zawodowego centralnego, gdzie w miejsce ogólnego wyniku nauki stosuje się wpis – „pozytywnym”. Ukończenie kursu jest równoznaczne z możliwością kontynuowania szkolenia psa służbowego na kolejnych jego poziomach. Absolwent kursu poziomu I będący kandydatem na przewodnika uzyskuje status przewodnika.

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA**BLOK ZAGADNIENIOWY NR I: TEORETYCZNE PODSTAWY SZKOLENIA PSÓW SŁUŻBOWYCH****TEMAT NR 1: SZKOLENIE I ZACHOWANIE PSA SŁUŻBOWEGO W WIEKU SZCZENIĘCYM**

CELE: Po zrealizowaniu zagadnienia słuchacz będzie potrafił:

- scharakteryzować mowę ciała psa,
- omówić zasady właściwej socjalizacji szczeniąt,
- omówić sposoby motywacji psa do węszenia,
- scharakteryzować typy psychiczne psów i ich znaczenie w szkoleniu,
- wymienić zasady stosowania bodźców i powstawania odruchów warunkowych u psa,
- omówić potrzeby żywieniowe oraz bytowe szczeniąt na każdym etapie ich rozwoju.

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1. Potrzeby szczeniąt w wieku do 8 miesiąca życia. 2. Zasady i metody stosowane w szkoleniu psa służbowego kategorii tropiącej osoby według założeń mantrailingu. 3. Zasady stosowania bodźców i powstawania odruchów warunkowych. 4. Motywacja psa do poszukiwania osoby na podstawie jego indywidualnego zapachu. 5. Właściwa socjalizacja szczenięcia w terenie zurbanizowanym. 6. Typy psychiczne psów oraz psychofizjologiczne podstawy szkolenia psa.	8	wykład, dyskusja	W trakcie realizacji zajęć omów: – potrzeby szczeniąt w wieku do 8 miesiąca życia, – podstawowe zasady bezpieczeństwa obowiązujące podczas zajęć z praktycznego szkolenia psa służbowego, – sposoby motywacji psa do poszukiwania osób na podstawie ich indywidualnego zapachu, – prawidłowe sposoby postępowania w trakcie socjalizacji psa w środowisku zewnętrznym, – typy psychiczne oraz psychofizyczne podstawy szkolenia psa.
7. Zaliczenie.	1	test wiedzy	Dokonaj zaliczenia tematu.

TEMAT NR 2: KYNOLOGIA SŁUŻBOWA

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- omówić elementy anatomii psa,
- scharakteryzować główne procesy fizjologiczne zachodzące w organizmie psa,
- scharakteryzować zasady racjonalnego żywienia psów,
- omówić zasady pielęgnacji psa,
- omówić choroby odzwierzęce przenoszone przez psy,
- opisać objawy chorobowe psa,
- omówić zasady udzielania pomocy przedweterynaryjnej.

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Anatomia i fizjologia psa. 2. Pielęgnacja psa. 3. Choroby odzwierzęce. 4. Żywienie psów. 5. Patologia organizmu psa, choroby zakaźne i pasożytnicze oraz zasady korzystania z pomocy weterynaryjnej. 6. Schorzenia występujące u psów, profilaktyka oraz zasady postępowania w nagłych wypadkach. 7. Podstawowe zasady pierwszej pomocy przedweterynaryjnej. 8. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa.	12	wykład, pokaz, ćwiczenia	W trakcie realizacji zajęć: – korzystając z tablic poglądowych oraz modelu układu kostnego, nazwij i scharakteryzuj okolice ciała psa, – omów główne procesy fizjologiczne zachodzące w organizmie psa, – omów profilaktykę chorób odzwierzęcych, – omów zasady pielęgnacji i racjonalnego żywienia psów, – omów choroby zakaźne i pasożytnicze psów, a także ich profilaktykę, – omów podstawowe zasady postępowania w nagłych wypadkach z uwzględnieniem oceny: drożności dróg oddechowych, oddechu, krążenia, neurologicznej, a także zabezpieczenia psa zgodnie z jego stanem i stwierdzonymi obrażeniami. Do zajęć należy przygotować: walizkę pierwszej pomocy z pełnym wyposażeniem, rękawiczki oraz trenażer psa. Zaprezentuj działania ratownicze. Zwróć uwagę na bezpieczeństwo słuchacza podczas wykonywanych czynności.
9. Zaliczenie.	2	test wiedzy, test umiejętności	Dokonaj zaliczenia tematu.

TEMAT NR 3: TAKTYKI I TECHNIKI UŻYCIA PSA SŁUŻBOWEGO KATEGORII TROPIĄCEJ OSOBY WEDŁUG ZAŁOŻEŃ MANTRAILINGU

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- omówić obowiązki przewodnika psa służbowego wynikające z przepisów prawnych,
- scharakteryzować zasady i metody pracy z psem służbowym kategorii tropiącej osoby według założeń mantrailingu,
- omówić zadania przewodnika psa służbowego na miejscu zdarzenia,
- sporządzić dokumentację z użycia psa służbowego,
- omówić czynności przewodnika związane z tropieniem osób według założeń mantrailingu,
- scharakteryzować podstawowe błędy popełniane przez przewodnika i psa służbowego podczas tropienia,
- wymienić czynniki ułatwiające i utrudniające tropienie oraz sposoby wyhamowywania pracy psa służbowego na ścieżce śladów,
- omówić możliwości wytypowania miejsc występowania śladów zapachowych i ich nośników na miejscu zdarzenia oraz zasady i metody ich zabezpieczania,
- omówić zasady współpracy przewodnika psa służbowego z technikiem kryminalistyki na miejscu zdarzenia.

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Kryteria doboru kandydatów na przewodników oraz obowiązki opiekuna psa służbowego wynikające z przepisów prawnych. 2. Zasady prowadzenia ćwiczeń z psem w terenie. 3. Czynniki warunkujące rozpoczęcie nauki tropienia oraz metody i zasady układania śladów. 4. Czynniki ułatwiające i utrudniające naukę tropienia. 5. Sposoby wyhamowywania pracy psa służbowego na śladzie. 6. Sposoby niszczenia śladów zapachowych. 7. Katalog czynności przewodnika przed rozpoczęciem tropienia. 8. Katalog czynności przewodnika po zagubieniu ścieżki śladów oraz po zakończeniu tropienia. 9. Błędy popełniane przez przewodnika i psa służbowego w czasie tropienia śladów. 10. Zasady i metody użycia psa służbowego podczas tropienia za osobą zaginioną lub sprawcą przestępstwa. 11. Sporządzanie dokumentacji dotyczącej użycia psa służbowego Policji.	22	wykład, pokaz, ćwiczenia	Podczas zajęć omów: – akty prawne regulujące służbę przewodnika psa służbowego, – formę pełnienia służby z psem służbowym kategorii tropiącej osoby według założeń mantrailingu, – zasady wykorzystania psa służbowego z zakresu tropienia za zaginioną osobą lub sprawcą przestępstwa, – rolę przewodnika na miejscu zdarzenia oraz jego zadania do wykonania przy użyciu psa służbowego, – katalog czynności przewodnika związany z tropieniem śladów. Na podstawie założeń poleć słuchaczom sporządzenie dokumentacji, np. notatki służbowej z użycia psa służbowego Policji do tropienia metodą mantrailingu, która będzie podlegała ocenie. Omów sporządzoną dokumentację.

12. Metody identyfikacji śladów zapachowych przy użyciu psa służbowego.	2	wykład, pokaz, ćwiczenia	Dokonaj klasyfikacji śladów zapachowych, omów metody identyfikacji śladów zapachowych i warunki ich przechowywania. Scharakteryzuj sprzęt do zabezpieczania śladów zapachowych. Zademonstruj prawidłowe zabezpieczenie śladu zapachowego i jego nośników. W ramach zajęć poleć słuchaczom zrealizowanie zadania związanego z zabezpieczeniem zapachu osoby, jak również zapachu pobranego z różnych przedmiotów.
13. Charakterystyka śladów kryminalistycznych występujących na miejscu zdarzenia oraz zasady współpracy przewodnika psa służbowego z technikiem kryminalistyki.	2	wykład, pokaz, ćwiczenia	Zapoznaj słuchaczy ze specyfiką śladów kryminalistycznych występujących na miejscu zdarzenia ze szczególnym uwzględnieniem śladów będących nośnikiem zapachu człowieka (traseologicznych, osmologicznych, biologicznych i innych). Omów zasady współpracy przewodnika psa służbowego z technikiem kryminalistyki w czasie wykonywania czynności procesowych. Przećwicz zasady zachowania się przewodnika psa służbowego na miejscu zdarzenia, zasady typowania śladów kryminalistycznych do pracy węchowej psa służbowego oraz zasady ochrony śladów kryminalistycznych przed zniszczeniem.
14. Zaliczenie.	1	test umiejętności	Dokonaj zaliczenia tematu.

BLOK ZAGADNIENIOWY NR II: PIERWSZA POMOC**TEMAT NR 1: DOSKONALENIE UMIEJĘTNOŚCI W ZAKRESIE UDZIELANIA PIERWSZEJ POMOCY**

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wykonać czynności ratownicze, w zależności od rodzaju zdarzenia,
- dokonać wstępnej oceny stanu poszkodowanego,
- przeprowadzić badania fizykalne poszkodowanego,
- omówić zasady prowadzenia selekcji poszkodowanych i ustalania priorytetów w udzielaniu pomocy,
- zabezpieczyć poszkodowanego w zależności od jego stanu oraz doznanych obrażeń,
- prowadzić resuscytację krążeniowo-oddechową osób dorosłych, w tym kobiety w ciąży oraz dzieci, w tym niemowlaków,
- wykonać defibrylację przy zastosowaniu automatycznego defibrylatora w sytuacji nagłego zatrzymania krążenia,
- zabezpieczyć poszkodowanego z obrażeniami tkanek miękkich oraz krwotokiem,
- zabezpieczyć poszkodowanego z urazem termicznym (oparzeniem),
- wskazać działania zapobiegające rozwojowi wstrząsu,
- udzielić pomocy w urazach kostnych,
- przygotować poszkodowanego do transportu,
- omówić zasady postępowania w przypadku kontaktu z materiałem potencjalnie zakaźnym (HIV, HCV, HBV i inne wirusy),
- scharakteryzować zasady dotyczące własnego bezpieczeństwa w trakcie udzielania pierwszej pomocy.

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Bezpieczeństwo i organizacja działań ratowniczych na miejscu zdarzenia w zależności od jego rodzaju. 2. Ewakuacja poszkodowanego z miejsca zdarzenia. 3. Wstępna ocena stanu poszkodowanego. 4. Selekcja poszkodowanych – określenie priorytetów udzielania pomocy osobom poszkodowanym. 5. Szybkie badania urazowe. 6. Zabezpieczenie poszkodowanego zgodnie z jego stanem i stwierdzonymi obrażeniami, urazami.	2	wykład, pokaz, ćwiczenia	Do zajęć przygotuj: walizkę pierwszej pomocy z pełnym wyposażeniem, rękawiczki, atrapę samochodu, kołnierze ortopedyczne. Przypomnij schemat postępowania w miejscu zdarzenia w zależności od jego rodzaju. Zwróć uwagę na umiejętność szybkiego przeprowadzenia oceny i analizy sytuacji oraz podjęcia działań ratowniczych z uwzględnieniem szeroko pojętego bezpieczeństwa. Przypomnij organizację działań ratowniczych funkcjonariusza Policji, w sytuacji wypadku komunikacyjnego i innych zdarzeń. Przypomnij zasady dotyczące ewakuacji poszkodowanego z miejsca zdarzenia. Zwróć uwagę na znaczenie doboru prawidłowej techniki w trakcie ewakuacji (chwyt Rauteka). Przypomnij o zasadach selekcji osób poszkodowanych w celu ustalenia kolejności w udzielaniu pomocy ofiarom, biorąc po uwagę stan poszkodowanych oraz stwierdzone obrażenia i urazy. Poleć, aby słuchacze w ramach ćwiczeń doskonalili umiejętności udzielania pomocy poszkodowanym na miejscu zdarzenia.
7. Pomoc w sytuacji niedrożnych dróg oddechowych (zadławienie). 8. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa zgodnie z obowiązującym standardem Europejskiej Rady Resuscytacji 9. Resuscytacja z wykorzystaniem automatycznego defibrylatora.	4	wykład, pokaz, ćwiczenia	Do zajęć przygotuj: trenażery osób dorosłych, niemowlaka, dziecka, a także worek do prowadzenia oddechu zastępczego POCKET-MASK, rękawiczki, defibrylator z oprogramowaniem szkoleniowym. Zaprezentuj działania ratownicze. Podkreśl znaczenie czasu podjęcia czynności ratowniczych w sytuacji nagłego zatrzymania podstawowych funkcji życiowych. Wspólnie ze słuchaczami przeanalizuj znaczenie określenia „cztery złote minuty” w działaniach ratowniczych. Zwróć uwagę na czynniki mające wpływ na skuteczność czynności resuscytacyjnych. Przypomnij algorytm czynności resuscytacji krążeniowo-oddechowej w poszczególnych grupach wiekowych. Zwróć uwagę na bezpieczeństwo ratownika podczas wykonywanych czynności. W ramach ćwiczeń słuchacze doskonalą umiejętność resuscytacji krążeniowo-oddechowej osoby dorosłej, w tym kobiety w ciąży, dziecka, w tym również niemowlaka oraz umiejętność posługiwania się defibrylatorem.

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
10. Pierwsza pomoc w urazach i obrażeniach mechanicznych. 11. Wstrząs – działania zapobiegające rozwojowi. 12. Obrażenia wielomiejscowe, wielonarządowe. 13. Przygotowanie poszkodowanego do transportu. 14. Profilaktyka zakażeń w miejscu zdarzenia w kontakcie z materiałem zakaźnym. 15. Zasady postępowania w razie ekspozycji zawodowej na krew i inny potencjalnie infekcyjny materiał mogący zawierać wirusy (HIV, HCV, HBV i inne).	2	wykład, pokaz, ćwiczenia	Do zajęć przygotuj: atrapy ran, atrapy złamań, тренаżer urazowy, walizkę pierwszej pomocy z pełnym wyposażeniem, rękawiczki. Przypomnij najważniejsze zasady opatrywania ran, tamowania krwotoków, zabezpieczania urazów układu kostnego, działań zapobiegających rozwojowi wstrząsu urazowego. Przypomnij algorytmy czynności obowiązujące w trakcie opatrywania ran szczególnych: amputacja, wytrzewienie jelit, drążąca rana klatki piersiowej, rana z ciałem obcym. Zaprezentuj, w jaki sposób należy zabezpieczyć poszkodowanego, układając go na twardej desce w celu przygotowania do transportu. Omów mechanizm powstawania urazów wielonarządowych, przypomnij algorytm postępowania ratowniczego w sytuacji poszkodowanego z obrażeniami wielonarządowymi. Szczególną uwagę zwróć na bardzo ważny aspekt w działaniach ratowniczych, jakim jest bezpieczeństwo ratownika (konieczność stosowania ochrony osobistej: rękawiczki, maseczka, okulary itp.). Przypomnij działania profilaktyczne zapobiegające zakażeniu HIV, HCV, HBV oraz postępowanie w razie ekspozycji zawodowej na miejscu zdarzenia. W ramach ćwiczeń poleć słuchaczom, aby doskonalili umiejętność zabezpieczania poszkodowanych, u których wystąpiły obrażenia tkanek miękkich, urazy kostne oraz obrażenia wielonarządowe oraz umiejętność układania poszkodowanego na desce ortopedycznej w celu przygotowania do transportu.

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
16. Pierwsza pomoc w nietypowych sytuacjach zagrażających życiu: – ostry ból w klatce piersiowej, – drgawki, – podtopienie, – porażenie prądem, – porażenie piorunem, – obrażenia termiczne.	2	pogadanka, ćwiczenia	Do realizacji zajęć przygotuj: rękawiczki, walizkę, torbę pierwszej pomocy z pełnym wyposażeniem. Z udziałem słuchaczy przypomnij algorytm postępowania z osobą, u której stwierdzasz napad drgawkowy, podejrzewasz zawał mięśnia sercowego, doszło do porażenia prądem, porażenia piorunem, urazu termicznego (oparzenia, odmrożenia). Przypomnij postępowanie z osobą wydobytą z wody bez zachowanych czynności życiowych. W ramach ćwiczeń poleć słuchaczom, aby doskonalili umiejętność udzielania pomocy w różnych sytuacjach zagrożenia życia. Doskonalone przez słuchaczy umiejętności podlegają ocenie.
17. Zaliczenie.	2	test umiejętności	Dokonaj zaliczenia tematu.

BLOK ZAGADNIENIOWY NR III: SZKOLENIE PRAKTYCZNE PSA SŁUŻBOWEGO**TEMAT NR 1: SZKOLENIE PSA SŁUŻBOWEGO****CELE:** Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- rozwinąć u psa służbowego wymagane umiejętności w zakresie pracy węchowej,
- utrzymać sprawność użytkową psa służbowego w zakresie pracy węchowej.

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Przyzwyczajanie psa służbowego do przewodnika. 2. Socjalizacja szczeniąt. 3. Nauka podążania psa służbowego za indywidualnym zapachem człowieka. 4. Nauka koncentracji psa służbowego podczas pracy na ścieżce zapachowej. 5. Wytworzenie odruchu u psa służbowego do podjęcia zapachu konkretnej osoby i jej odpowiednie oznaczenie. 6. Trening tzw. więzi z ofiarą, wytworzenie silnej relacji osoba poszukiwana – pies służbowy. 7. Nauka podejmowania przez psa służbowego zapachu osoby.	713	pokaz, ćwiczenia	Poleć słuchaczom ćwiczenie pracy w zespole (przewodnik wraz z psem służbowym) w środowisku zewnętrznym, w aspekcie samodzielnego skarmiania psa służbowego i zapoznawania psa służbowego z osobami obcymi (pozorującymi).
8. Zaliczenie.	7	test umiejętności	Opiekun dydaktyczny kursu prowadzi ciągłą obserwację słuchacza i psa służbowego. Pierwszą, kwalifikującą do dalszego etapu kursu, pisemną ocenę umiejętności słuchacza i ocenę psa służbowego opiekun sporządza po 12 tygodniach kursu. W ostatnim tygodniu kursu opiekun dydaktyczny kursu sporządza pisemną ocenę umiejętności słuchacza i ocenę psa służbowego. Komisja powołana przez kierownika jednostki szkoleniowej kwalifikuje słuchacza i psa służbowego do szkolenia w dalszym jego etapie.

BLOK ZAGADNIENIOWY NR IV: KSZTAŁTOWANIE SPRAWNOŚCI FIZYCZNEJ**TEMAT NR 1: KSZTAŁTOWANIE WYTRZYMAŁOŚCI I WYDOLNOŚCI ORGANIZMU, SIŁY OGÓLNEJ, ZWINNOŚCI RUCHOWEJ I WSPÓŁDZIAŁANIA W ZESPOLE**

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił wykazać się umiejętnością współdziałania w zespole oraz podnieść swoją wydolność, wytrzymałość, szybkość, siłą ogólną i zwinność.

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Kształtowanie wydolności i wytrzymałości organizmu, siły ogólnej, zwinności ruchowej i współdziałania w zespole. Kształtowanie zdolności motorycznych: – bieg terenowy, marszobieg, – gry zespołowe, np. piłka siatkowa, piłka nożna, – ćwiczenia siłowe, – ćwiczenia gimnastyczne.	28	ćwiczenia	Do zajęć przygotuj: siatkę do gry w piłkę siatkową, piłkę do siatkówki, piłkę nożną oraz sprzęt na siłowni. Przypomnij warunki dotyczące zachowania bezpieczeństwa podczas zajęć. Poleć słuchaczowi ćwiczenia z zakresu kształtowania wydolności i wytrzymałości organizmu, siły ogólnej, zwinności ruchowej i współdziałania w zespole oraz kształtowania zdolności motorycznych
2. Zaliczenie.	2	test umiejętności	Przeprowadź test sprawności fizycznej zgodnie ze sposobem i kryteriami oceniania sprawności fizycznej policjanta określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 61a ust. 6 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji..

Data.....

OCENA UMIEJĘTNOŚCI SŁUCHACZA:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

OCENA PSA SŁUŻBOWEGO:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

podpis słuchacza

podpis opiekuna dydaktycznego kursu